

Yönetmen Prof. Dr. Oğuz Makal'ın çektiği 'Onların Hikayesi: Köy Enstitülü iki öğrencinin hikayesi' adlı belgesel film gösterimi ve Yeni Kuşak Köy Enstitüleri Derneği (YKKED) Genel Başkanı Prof. Dr. Kemal Kocabaş tarafından 'Türkiye'nin Geçmişteki Yarını: Köy Enstitüleri' konulu sunum 24 Kasım 2012 Cumartesi günü üyelerimizin katılımıyla yapıldı.

Şubemiz Alaettin Anahtarıcı Konferans Salonu'nda yapılan gösterime üye ve yönetim kurulu üyelerimizden 25 kişi katıldı. Etkinlik açılışı Şubemiz Sosyal İşler Komisyonu'ndan Zerrin Aşkan tarafından yapıldı. YKKED Genel Başkanı Prof. Dr. Kemal Kocabaş tarafından köy enstitüleri tarihini anlatan "Türkiye'nin Geçmişteki Yarını: Köy Enstitüleri" konulu sunuma geçildi. Konuşmasına İzmir 9 Eylül Üniversitesi'nde öğretim üyesi olduğunu belirterek başlayan Kocabaş, kendisinin ve Oğuz Makal'ın ailelerinin köy enstitüsü çıkışı olduklarını belirterek neden 2001 yılında böyle bir derneğe kuruculuk yaptıklarını aktardı.

Ekim Devrimi'nin de etkilerini taşıyan ve 1940'lardaki evrensel eğitim birikiminin Anadolu topraklarına uygulanması açısından önemli bir gelişmeye işaret eden köy enstitüleri deneyiminin bugüne taşınmamasından duyduğu üzüntüyü belirten Kocabaş, kuruluş yıllarında köy enstitülerinin yarattığı heyecan ve coşkuyu fotoğraflar ve alıntılarla dinleyicilere aktarmaya çalıştı.

Köy enstitülerini, Eşitlikçi-Pozitif Ayrımcı, Demokratik, Laik, Karma, Parasız, Bilimsel Eğitim, İnsan-sanat-demokrasi merkezli olarak tanımlayan Kocabaş, enstitülerin temel amaçlarını;

1. Değişim ve Dönüşüm İçin Kararlı-İnançlı-Tutkulu Bir Arayışın Adıdır.
2. Aydınlık-Demokrat Türkiye İmecesinin Adıdır.
3. Köy Enstitüleri Cumhuriyetin Anadolu Çıkarmasının Adıdır.
4. Birlikte Üretmenin, Kafa ve Kol Emeği İle Kültür ve Sanatla Doğayı Birlikte Dönüştürmenin Adıdır.
5. Köy Enstitüleri Bir Dayanışma, Bir İmece Öyküsüdür... maddeleriyle sıraladı.

Özetle köy enstitüleri Bir toplumsal dönüşüm projesiydi diyen Kocabaş, Cumhuriyetin bu kapsamlı projesinin bugün dahi aşılamadığının altını çizdi.

Pakize Türkoğlu'nun "...Öğrencilerin yönetime ve işe katılması bu sistemi klasik tutucu eğitimden ayıran temel ilkelerden biri, en önemlisiydi..." sözüne değinen Kocabaş, Köy enstitüleriyle ilk kez eğitimde öğrencinin merkeze alındığı bir eğitim sisteminin uygulandığını ve bu sistemin de öğrencilerin iş yaparken eğitilmelerini, eğitilirken de üretmeyi ve yaratmayı öğrenmelerini sağladığını vurguladı.

Köy enstitüleri, Eşitlikçi-Pozitif Ayrımcı, Demokratik, Laik, Karma, Parasız, Bilimsel Eğitim, İnsan-sanat-demokrasi merkezli bir eğitim projesiydi.

"Köy Enstitüleri ilk yatılı-karma eğitim yapan kurumlardı. Cinsiyete dayalı eşitsizliklerin yaşanmadığı kurumlardı" diyen Kocabaş, daha çok kız öğrenci okutabilmek için ilk kez KOTANIN uygulandığı bu sistemin sayesinde bugünkü karma eğitimin temellerinin atıldığını bugüne taşınan kazanımlar başlığı altında ele aldı.

Köy enstitülerinin yok edilmesiyle kaybettiklerimiz başlığı altında;

- Eğitimde yaparak yaşayarak öğrenme kazanımını kaybettik.
- Ezberci bir eğitim sistemine yöneldik.
- Dayanışma, birlikte iş üretme coşkusu kaybettik...
- Eğitimin bir insanlık hakkı olduğu gerçeğini unuttuk...
- Nitelikli öğretmen yetiştirme geleneğimizi kaybettik...
- Bir uygarlık projesini yitirdik...

diyen Kocabaş'ın sunumunun sonrasında soru cevap bölümüne geçildi ve merak edilen sorular Prof. Dr. Kemal Kocabaş tarafından yanıtlandı. Kocabaş'a Şubemiz Sosyal İşler Komisyonu'ndan Zerrin Aşkan tarafından bir teşekkür sertifikası verildi.

Sunumun ardından Prof. Dr. Oğuz Makal'ın çektiği 'Onların Hikayesi: Köy Enstitülü iki öğrencinin hikayesi' adlı belgesel film gösterimi ile etkinlik sona erdi.